

Toimintakertomus vuodelta 2005

1. Yleistä

Oikeus- ja yhteiskuntatieteellinen yhdistys pyrkii edistämään oikeusnormien ja yhteiskunnallisten ilmiöiden keskinäisen vuorovaikutussuhteen tutkimusta ja sen tulosten hyväksikäyttöä opetuksessa ja päätöksenteossa. Yhdistys kartoittaa oikeustieteiden ja muiden yhteiskuntatieteiden yhteyksiä sekä edistää niiden välistä keskustelua. Tarkoitusta toteutetaan muun muassa antamalla lausuntoja ja kannanottoja, järjestämällä keskustelutilaisuuksia, luentoja ja seminaareja sekä julkaisemalla Oikeus-lehteä. Vuosi 2005 oli yhdistyksen 35. toimintavuosi, joka huipentui marraskuussa järjestettyyn juhlaseminaariin.

2. Yhdistyksen toimielimet

2.1 Hallitus

Yhdistyksen asioita hoitaa hallitus, jonka yhdistyksen vuosikokous valitsee vuodeksi kerrallaan. Vuonna 2005 hallitukseen kuuluivat puheenjohtaja VTT, dos. Päivi Honkatukia (hallituksessa 2003.), varapuheenjohtaja YTL Timo Korander (2001—), sihteeri oikeust. yo Ville Hinkkanen (2005—), taloudenhoitaja OTL Laura Kalliomaa-Puha (2001—), muut jäsenet OTK, VT Helena Karma (2003—), LL.M. Hertta Keisala (2003—), VTT, dos. Timo Kyntäjä (2004—), OTT Kimmo Nuotio, FT Antu Sorainen (2003—) ja OTL Kaius Tuori (2004—). Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana yhdeksän kertaa, ja kokouksiin osallistui keskimäärin 68 prosenttia jäsenistä. Hallitukselle ei maksettu palkkioita.

2.2 Tilintarkastajat

Yhdistyksen tilintarkastajina toimivat OTT Martti Majanen ja OTT, ekonomi Kari S. Tikka, varatilintarkastajina OTL Tanja Mikkonen ja OTT, VT, dos. Heikki Pihlajamäki. Tilintarkastajille ei maksettu palkkioita.

3. Jäsenet ja jäsenmaksu

Yhdistykseen liittyi vuoden aikana viisi uutta jäsentä, ja vuoden päättyessä jäsenrekisterissä oli 184 jäsentä. Jäsenmäärä on viime vuosina pysynyt tasaisena.

	2005	2004	2003	2002	2001
Jäsenmäärä 31.12.	184	179	181	174	174
Muutos edelliseen vuoteen	+3 %	—11 %	+4 %	+0 %	+0 %

Oikeus-lehden tilaajat	63	64	55	55	55
Muutos edelliseen vuoteen	—12 %	+16 %	+0 %	+0 %	+8 %

4. Talous

Yhdistyksen taloudellinen tilanne oli vuoden 2005 lopussa hyvä. Yhdistyksen tulot koostuivat jäsenmaksuista, yhdistyksen 35-vuotisjuhlaa varten saaduista avustuksista sekä seminaarituotoista. Hilka ja Otto Brusinin säätiö myönsi yhdistykselle 3 086 euron avustuksen juhlaseminaaria varten

ja Suomalainen Lakimiesyhdistys 1 500 euroa juhlaseminaarin luennoitsijoiden kustannusten kattamiseen.

Jäsenmaksu oli 33,00 euroa niiltä jäseniltä, jotka tilaavat Oikeus-lehden (päätoimisilta opiskelijoilta ja työttömiltä 20,00 euroa) ja 10,00 euroa muilta jäseniltä. Lisäksi vuosikokous päätti, että vähävaraiset jäsenet voivat anoa jäsenmaksun alentamista yhdistyksen hallitukselta. Lehden tilaavia jäseniä oli kuluvana vuonna 63, ja tilauksista kertynyt summa 1 260 euroa tilitettiin Demla ry:lle.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä yhdistyksessä vastaavat hallitus ja taloudenhoitaja.

5. Julkaisutoiminta

Yhdistys julkaisee yhdessä Oikeuspoliittinen yhdistys Demla ry:n kanssa Oikeus-nimistä tieteellistä aikakauslehteä. Tieteellisen painotuksensa lisäksi lehti seuraa aikaansa ja pyrkii tarttumaan ajankohtaisiin aiheisiin. Oikeudellista elämää -palstalla arvioidaan kriittisesti oikeudellisen maailman tapahtumia ja lieveilmiöitä.

Lehdestä ilmestyi vuonna 2005 yhteensä 5 numeroa. Yhdistyksen edustajina lehden toimitusneuvostossa toimivat Helena Karma, Timo Korander ja Antu Sorainen.

6. Lausunnot ja kannanotot

Yhdistyksen delegaatio toimitti Helsingin yliopiston rehtorille kannanoton Oikeussosiologian opetuksen ja tutkimuksen järjestämisestä Helsingin yliopistossa. Delegaatio, johon kuuluivat Päivi Honkatukia, Helena Karma, Timo Kytäjä, Antu Sorainen ja Kaius Tuori, kävivät tapaamassa asian johdosta rehtori Ilkka Niiniluotoa 17.1.2005 ja oikeustieteellisen tiedekunnan dekaania Jukka Kekkosta 3.2.2005. Yhdistys ilmaisi huolensa oikeussosiologian nykytilanteesta Helsingin yliopistossa. Oppiaineen professorin jäätyä eläkkeelle elokuussa 2004 oppiaineessa ei ole yhtään pysyvää opetusvirkaa. Delegaatio vetosi Helsingin yliopiston rehtoriin sekä oikeustieteelliseen ja valtiotieteelliseen tiedekuntaan, että yliopisto huolehtisi oikeussosiologisesta tutkimuksesta ja opetuksesta.

Yhdistys toimitti Kuopion yliopistolle ja sen yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan dekaanille 21.3.2005 päivätyyn kannanoton sosiologian opetuksen ja tutkimuksen järjestämisestä Kuopion yliopistossa. Yhdistykseen tietoon oli tullut, että sosiologian professuuri ja pääaineopetus oltaisiin lopettamassa Kuopion yliopistossa sen jälkeen, kun professori Martti Grönfors jää eläkkeelle. Yhdistys piti tilannetta valitettavana ja katsoi, että on erittäin tärkeää vahvistaa yliopistotasosta oikeussosiologian ja kriminologian tutkimusta Suomessa. OYY vetosi yllä mainittuihin tahoihin, että oikeussosiologisesta ja kriminologisesta tutkimuksesta ja opetuksesta huolehdittaisiin jatkossakin Kuopion yliopistossa säilyttämällä sosiologian pääaineopetus ja professuuri.

7. Tapahtumat

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 31.3.2005 Tieteiden talolla, Helsingissä. Kokouksen yhteydessä järjestettiin keskustelutilaisuus aiheesta Naisiin kohdistuva väkivalta . mitä pitäisi vielä tutkia? Tilaisuudessa alustivat professori Johanna Niemi-Kiesiläinen (Uumajan yliopisto) sekä dosentti Sari Näre (Helsingin yliopisto). He puhuivat juuri ilmestyneiden kirjojensa pohjalta (Johanna Niemi-Kiesiläinen: Rikosprosessi ja parisuhdeväkivalta. WSOY; Sari Näre: Styylaten ja pettäen. Luottamuksen ongelma ja postindividualismi nuorten sukupuolikulttuurissa. Yliopistopaino).

Tutkijoiden puheenvuoroja kommentoivat erikoissuunnittelija Minna Piispa oikeusministeriöstä ja ylitarkastaja Leena Ahti Etelä-Suomen lääninhallituksesta. Tilaisuudessa pohdittiin muun muassa, miten hyvin tieteellinen tieto kohtaa käytännön tiedontarpeet, mistä teemoista ja millaista tutkimustietoa vielä tarvitaan. Tilaisuuteen osallistui noin 20 henkilöä.

Yhdistys osallistui työryhmän Pluralism and Equality in Criminal Law and Criminological Discourses järjestämiseen 18.—121.5.2005 Helsingin yliopistossa pidetyssä konferenssissa Equality and Pluralism. Konferenssin pääjärjestäjiä olivat Erik Castrén -instituutti, Helsingin yliopiston tutkijakollegium ja Etnisten suhteiden ja nationalismin tutkimuskeskus (CEREN). OYY:n jäsenet saivat osallistua kuulijoina em. työryhmään ilman konferenssimaksua (100 euroa). Työryhmän puheenjohtajina toimivat Päivi Honkatukia (Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos) ja Leena Suurpää (Nuorisotutkimusverkosto). Puheenjohtajien lisäksi työryhmässä esiintyivät mm. Eugene McLaughlin (City University, London), Heini Kainulainen (Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos) ja Tarja Kuula (Humanistinen ammattikorkeakoulu). Ryhmään osallistui kymmenisen henkilöä.

Yhdistys oli mukana järjestämässä yhdessä Speaking the Unthinkable -työryhmän, Kristiina-instituutin, naisoikeuden oppiaineen ja Suomeen Queer-tutkimuksen Seuran (SQS) kanssa väkivallan ei-heteronormatiivisia muotoja käsittelevään kansainväliseen ja monitieteiseen seminaariin Helsingin yliopistossa 6. lokakuuta 2005. Seminaari avasi keskustelua ei-heteronormatiivisen väkivallan käsitteistä ja konteksteista. Vierailevana luennoitsijana ja workshopin vetäjänä toimi Dr. Lori Girshick (USA). Seminaariin osallistui parisenkymmentä henkilöä.

Yhdistys täytti 35 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi yhdistys järjesti 26.11.2005 Tieteiden talolla, Helsingissä juhlaseminaarin, jossa pohdittiin yhdistyksen perimmäistä tehtävää, eli pyrkimystä edistää oikeusnormien ja yhteiskunnallisten ilmiöiden vuorovaikutuksen tutkimusta. Alustajiksi oli kutsuttu oikeus- ja yhteiskuntatieteiden alalla toimivia ansioituneita tutkijoita ja opettajia, jotka pohtivat seminaarin otsikon kysymystä omista näkökulmistaan. Seminaari herätti keskustelua, ja siinä pohdittiin alustajien ja yleisön vuoropuhelun kautta poikki-/monitieteellisyyden mahdollisuuksia. Seminaarin jälkeen järjestettiin iltajuhla Ravintola Kirjassa. Seminaari keräsi 80 hengen yleisön, josta iltatilaisuuteen osallistui nelisenkymmentä henkeä. Seminaari sai rahoitusta Hilikka ja Otto Brusiinin säätiöltä ja Suomalaiselta Lakimiesyhdistykseltä.

Yhdistys järjesti yhdessä Kevät Nousiaisen ja Anu Pyökkäsen johtaman Minna-projektin kanssa 12.—13.1.2006 Helsingissä, Tieteiden talolla tasa-arvo-oikeutta koskevan konferenssin Equality and Diversity in Europe: Comparative Perspectives on Equality Law and Politics. Konferenssi kokosi kolmisenkymmentä kotimaista ja ulkomaista tutkijaa, joita kiinnosti tasa-arvoon, syrjintään ja valtavirtaistamiseen liittyvät kysymykset Euroopan Unionin alueella.